

2. Doelstelling en aanpak

2.1 Doelstelling

De Rekenkamercommissie Brummen (RC) wil onderzoeken of en hoe de gemeente zijn uitspraak 'Duurzaamheid is een grondhouding' realiseert. Dat is een voor een rekenkamercommissie wat onconventionele vraagstelling die een eveneens wat onconventionele benadering vergt. De RC heeft voor het onderzoek naar deze uitspraak een onderzoeksplan in een aantal stappen neergelegd; deze offerte behelst de stappen 1 en 2.

Een eerder gesprek met de RC en Jan Paul van Soest (De Gemeeynt) heeft onder meer uitgewezen dat 'duurzaamheid' niet enkel tot het thema energie/klimaat zou moeten worden beperkt, zoals dikwijls gebeurt, maar verbreed zou moeten worden tot alle zgn. *Planetary boundaries*, een negental sleutelvoorraden, cycli en processen die in hoge mate bepalend zijn voor de leefbaarheid van de planeet en het duurzame gebruik ervan. De RC heeft dit denken alsmede het Ambitieweb (ontleend aan de Aanpak Duurzaam-GWW) als leidraad voor de offerte-aanvraag gekozen.

In lijn hiermee formuleren we de doelstelling voor stap 1 en 2 als volgt:

Het doel van de opdracht is verkennen welke "planetary boundaries" relevant zijn voor de gemeente Brummen, gegeven de karakteristieken van Brummen, en welke rollen en activiteiten de gemeente oppakt of zou kunnen oppakken om haar processen in het licht van deze 'boundaries' meer duurzaam te maken.

2.2 Aanpak

In lijn met deze doelformulering willen we de opdracht als volgt vormgeven.

Voor de analyse is het nodig het ambitieweb en het planetary boundaries-model verder te verhelderen. In het ambitieweb staan én (economische) activiteiten die een impact kunnen hebben, én de impacts zelf. De impacts in het ambitieweb lopen overigens niet geheel parallel met de planetary boundaries, maar we kennen de Aanpak Duurzaam GWW waarop het ambitieweb is gebaseerd en kunnen de impacts in het ambitieweb en de planetary boundaries wel op één noemer brengen.

Daarbij zullen we het planetary boundary-concept (dat processen met impact op wereldschaal betreft) op voorhand al uitbreiden met typisch lokale impacts zoals geluid, stank en dergelijke.

Voor onze aanpak maken we in stap 1 dat onderscheid tussen de activiteiten en de impacts, die we separaat bekijken. Daarna vertalen we de inzichten in stap 2 weer terug naar het ambitieweb.

Stap 1:

- Via een interview met 2-3 deskundige medewerkers van de gemeente Brummen¹ zicht krijgen op de belangrijkste karakteristieken en activiteiten van en binnen de gemeente die voor de vraag relevant zijn. Het gaat om de hoofdcategorieën van activiteiten die een impact op de planetary boundaries kunnen hebben, met name:
  - ruimtegebruik, grond, bodem: bebouwd, natuur, industrie, anders
  - bedrijvigheid, uitsplitsen naar belangrijkste sectoren
  - wonen, bebouwde omgeving
  - energie-, materiaal-/grondstoffen en afvalstromen
  - mobiliteit
  - inkopen en aanbesteden
- Expert-judgement van de (mogelijke) impacts van deze activiteiten op de 9 planetary boundaries
- Opstellen van een matrix activiteiten versus impacts op de boundaries
- Prioriteren: via de 80/20-regel van de (20% van de) activiteiten met de meeste (80% van de) impacts

Deze geprioriteerde matrix is de basis voor stap 2.

Stap 2:

- Werkbijeenkomst met ca 7 medewerkers van de gemeente² waarin mogelijke ambities en werkwijzen worden doorgenomen. Aan de hand van de matrix van stap 1 wordt vastgesteld op welke van de activiteiten/impact-prioriteiten de gemeente al wel op acteert en hoe, waar witte vlekken zijn, en welke rollen en activiteiten mogelijk zijn om deze vlekken in te kleuren. Hiervoor wordt een passende werkvorm gekozen (brainstorm, subgroepen, plenair, en/of andere vormen) in overleg met de opdrachtgever.
- 'Terugvertalen' van deze oogst naar het ambitieweb, waar nodig aangepast met wat nieuwe of andere categorieën activiteiten dan wel impacts.
- Per element van het ambitieweb een kort resumé (op grond van de werkbijeenkomst) van wat de gemeente nu doet en wat de gemeente zou kunnen doen.

Afronding

- Aan de hand van de resultaten van stap 1 en stap 2 maken we een korte adviesnotitie (1-2 A4) waarin we aangeven hoe deze resultaten benut kunnen worden in de mogelijke vervolgstappen van het RC-traject.

---

¹ Om aan de verdere stappen na stap 2 van het onderzoeksplan vorm te kunnen geven kan het behulpzaam zijn als een lid van de RC deelneemt aan dit gesprek. Dit ter beoordeling van de RC zelf.

² Ook hiervoor geldt dat een RC-lid kan deelnemen.